SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:509

av Jesper Skalberg Karlsson (M)

Nytt förturssystem till vägfärjor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Trafikverket i uppdrag att utreda ett modernt och kontrollerbart förturssystem för trafiken med vägfärjor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje sommar ringlar bilköerna till färjan mellan Fårösund och Fårö långa. För den som har rätt till förtur finns en särskild kö. Under perioden den 1 juni–15 augusti omfattar förturen både fast bosatta på Fårö och personer som är fast bosatta på Gotland och som använder leden under större delen av året för arbete på Fårö. Därutöver finns förturs-regler för bland annat utryckningsfordon, linjetrafik, taxi och skolskjuts.

Förturen fyller en viktig funktion. Den ska göra det möjligt att bo och arbeta på Fårö även när besökstrycket är stort. Men reglerna behöver också kunna kontrolleras. Om förare utan rätt till förtur använder den särskilda kön försämras framkomligheten både för de som har förtur och för de som väntar i den ordinarie kön. Det skapar irritation och undergräver förtroendet för systemet.

Problematiken kan finnas även vid andra leder med vägfärjor och bör kartläggas. Men ny teknik och moderna lösningar bör kunna råda bot på problemet, genom ett nytt förturssystem som faktiskt fungerar i verkligheten. Digitala förtursbevis eller andra enkla sätt att styrka behörigheten bör prövas. Lösningen behöver vara lätt att använda för resenärerna och möjlig att kontrollera utan att ombordkörningen fördröjs.

Hur ett sådant förturssystem kan införas på ett rättssäkert och effektivt sätt behöver såklart utredas vidare. Utredningen bör klargöra vem som ska kontrollera förturen, hur obehörig användning ska hanteras och om regler eller befogenheter behöver ändras. Kostnader, personuppgiftsskydd och möjligheten att använda systemet utan smart-telefon behöver också beaktas. Många lärdomar kan säkerligen dras från införandet av trängselavgifter i storstäderna.

Det första steget är att ge Trafikverket uppdraget att undersöka lösningar och visa på hur problematiken – som skapar både irritation och missämja när systemen missbrukas – kan avhjälpas. Fårösundsleden skulle kunna vara en lämplig plats för att pröva en lösning innan den används på fler håll. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)